

॥अंतरी पेटवू ज्ञानज्योत॥

1990
Grade-B(2.88)
NAAC Re-Accredited
ISO 9001:2008

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव

एम. ए. भाग - २

मराठी अभ्यासक्रम

जून २०१५-१६ पासून

पेपर क्र. ५

आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास १९४५ ते १९९०
(MAR - 231 व MAR - 241)

पेपर क्र. ६

भाषाविज्ञान
(MAR - 232 व MAR - 242)

पेपर क्र. ७

साठोत्तरी मराठी वाङ्मयीन प्रवाह
(MAR - 233 व MAR - 243)

पेपर क्र. ८

लोकसाहित्य आणि खानदेशी लोकसाहित्य
(MAR - 234 A व MAR - 244 A)
(MAR - 234 A) लोकसाहित्य
(MAR - 244 A) खानदेशी लोकसाहित्य

किंवा

पेपर क्र. ८

खानदेशातील मराठी साहित्य
(MAR - 234 B व MAR - 244 B)
(MAR - 234 B) खानदेशातील कथा व काव्य
(MAR - 244 B) खानदेशातील कादंबरी, नाटक व इतर साहित्यप्रकार

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ जळगाव

एम.ए. मराठी भाग - २

जून - २०१५-१६ पासून

अभ्यासपत्रिका क्र. ५ (MAR-231 & 241)

आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास १९४५ ते १९९०

अध्ययन-अध्यापनाची उद्दिष्टे

१. १९४५ ते ९० या कालखंडातील वाङ्मयप्रकारांच्या प्रवृत्ती, प्रेरणा आणि परंपरा यांचा स्थूल परिचय करून देणे.
२. या कालखंडातील विविध वाङ्मय प्रकारांच्या संदर्भात प्रमुख लेखकांचे वाङ्मयीन कार्य लक्षात आणून देणे.
३. या कालखंडातील नव्या वाङ्मयीन जाणीवांचा परिचय करून देणे.
४. विविध वाङ्मय प्रकारांच्या वाटचालीचा स्थूल परिचय करणे.

तृतीय सत्र (MAR-231)

१९४५ ते १९९० या कालखंडातील कथा व कादंबरी वाङ्मय

१. वाङ्मयीन पार्श्वभूमी तासिका १५
 - १.१. १८८५ ते १९४५ या कालखंडाचा वाङ्मयीन आढावा.
 - १.२. १९४५ ते १९६० या कालखंडातील राजकीय, सामाजिक, सांस्कृतिक पार्श्वभूमी (स्थूल परिचय)
 - १.२. १९६० ते १९९० या कालखंडातील राजकीय, सामाजिक, सांस्कृतिक व वाङ्मयीन चळवळी (स्थूल परिचय)
२. 'कथा' वाङ्मय प्रकाराचा परिचय तासिका १५
 - २.१. मराठी कथेची वाटचाल
 - २.२. १९४५ ते १९६० या कालखंडातील कथा वाङ्मय व कथाकारांचा अभ्यास.
 - २.१.१. नवकथेची वैशिष्ट्ये
 - २.१.२. प्रमुख नवकथाकारांचे कथालेखन
 - २.३. १९६० ते १९९० या कालखंडातील कथा वाङ्मय व कथाकारांचा अभ्यास.
 - २.२.१. साठोत्तरी कालखंडातील कथा : स्वरूप व विशेष.
 - २.२.२. दलितकथा, ग्रामीणकथा, विनोदीकथा (स्थूल परिचय)
३. कादंबरी वाङ्मय प्रकाराचा परिचय तासिका १५
 - ३.१. १९४५ ते १९६० या कालखंडातील कादंबरी वाङ्मय व प्रमुख कादंबरीकारांचा परिचय.
 - ३.२. नवकादंबरी संकल्पना व नवकादंबरीची वैशिष्ट्ये
 - ३.३. १९६० ते १९९० या कालखंडातील कादंबरी वाङ्मय व प्रमुख कादंबरीकारांचा परिचय.
 - ३.४. साठोत्तरी कालखंडातील कादंबरी : स्वरूप व विशेष
 - ३.५. प्रादेशिक, राजकीय, ऐतिहासिक, चरित्रात्मक कादंबरी (स्थूल परिचय)
 - ३.६. स्त्री कादंबरीकारांचे कादंबरी लेखन व योगदान

चतुर्थ सत्र (MAR-241)

१९४५ ते १९९० या कालखंडातील नाटक, काव्य, चरित्र व आत्मचरित्र वाङ्मय

४. 'नाटक' वाङ्मय प्रकाराचा परिचय तासिका १५
 - ४.१. १९४५ ते १९६० या कालखंडातील नाट्य वाङ्मय व प्रमुख नाटककारांचा परिचय.
 - ४.२. या कालखंडातील प्रमुख नाटककार व त्यांची नाटके
 - ४.३. साठोत्तरी मराठी रंगभूमी : स्वरूप व वैशिष्ट्ये
 - ४.४. साठोत्तरी कालखंडातील मराठी नाटक - प्रायोगिक रंगभूमी- सामाजिक, राजकीय नाटक, दलित रंगभूमी.
५. 'काव्य' वाङ्मय प्रकाराचा परिचय तासिका १५
 - ५.१. १९४५ ते १९६० या कालखंडातील कविता व प्रमुख कवी
 - ५.२. नवकाव्य संकल्पना व नवकाव्याची वैशिष्ट्ये
 - ५.३. १९६० ते १९९० या कालखंडातील कविता व प्रमुख कवी
 - ५.४. साठोत्तरी कालखंडातील काव्य प्रवाह - ग्रामीण, दलित, स्त्रीवादी इत्यादी (प्रमुख कवींच्या संदर्भात)
 - ५.५. मराठी गझल - प्रवाह व वैशिष्ट्ये
निवडक गझल - राजा महाजन, वा.ना.आंधळे, वा.न.सरदेसाई

६. 'चरित्र' व 'आत्मचरित्र' या वाङ्मय प्रकारांचा परिचय

- ६.१. १९४५ ते १९६० या कालखंडातील चरित्र व प्रमुख चरित्रकार
- ६.२. १९६० ते १९९० या कालखंडातील चरित्र व प्रमुख चरित्रकार
- ६.३. १९४५ ते १९६० या कालखंडातील आत्मचरित्र या वाङ्मय प्रकाराचा परिचय.
- ६.४. १९६० ते १९९० या कालखंडातील आत्मचरित्र व आत्मकथन वाङ्मय प्रकाराचा परिचय.
- ६.५. स्त्रीयांची, पुरुषांची आत्मचरित्रे व दलित आत्मकथने (स्थूल परिचय)

संदर्भ ग्रंथ

१. साठोत्तरी साहित्य प्रवाह : भाग १ व २ - प्रा. डॉ. प्रल्हाद लुलेकर, सायन प्रकाशन, मुंबई.
२. वाङ्मयेतिहास - सद्यस्थिती आणि अपेक्षा - कुलकर्णी गो. म. व इतर, मेहता पब्लिशिंग हाऊस, पुणे.
३. मराठी वाङ्मयाचा विवेचक इतिहास (१८०० ते १८८०) - डॉ. प्र. न. जोशी, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे.
४. आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास भाग १ व २ - अ. ना. देशपांडे, व्हीनस प्रकाशन, पुणे
५. अर्वाचीन मराठी साहित्याची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी - सदा कऱ्हाडे
६. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास खंड ४, ५ व ६ - कुलकर्णी व. दि. व इतर, म.सा.प., पुणे.
७. वाङ्मयेतिहासाची संकल्पना - दत्तात्रेय पुंडे, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे.
८. प्रदक्षिणा खंड १ व २ - संपा. अनिरुद्ध कुलकर्णी, कॉन्टीनेन्टल प्रकाशन, पुणे.
९. साठोत्तरी मराठी साहित्य प्रवाह - संपा. डॉ. शरणकुमार लिंबाळे, दिलीपराज प्रकाशन, पुणे.
१०. मराठी साहित्य : इतिहास आणि संस्कृती - संपा. वसंत आबाजी डहाके, पॉप्युलर प्रकाशन
११. मराठी साहित्य : प्रेरणा व स्वरूप - गो. म. पवार व इतर, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई.
१२. सांस्कृतिक महाराष्ट्र - १९६० ते २०१० - भाग १ (महाराष्ट्र राज्य साहित्य संस्कृतीमंडळ) संपा. मधुमंगेश कर्णिक.
१३. मराठी कथा : उगम आणि विकास - इंदूमती शेवडे, सोमैया पब्लिकेशन्स प्रा. लि., मुंबई.
१४. कादंबरी एक साहित्यप्रकार - हरिश्चंद्र थोरात, शब्द प्रकाशन, मुंबई
१५. मराठी कादंबरीचा इतिहास - चंद्रकांत बांदिवडेकर, मेहता पब्लिशिंग हाऊस, पुणे.
१६. मराठी कादंबरी : समीक्षा - प्रा. तानाजी पाटील, डायमंड पब्लिकेशन्स, पुणे.
१७. गेल्या अर्धशतकातील कादंबरी - संपा. विलास खोले, लोकवाङ्मयगृह प्रकाशन.
१८. मराठी कथेची स्थिती आणि गती - अंजली सोमण, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे.
१९. मराठी नाटक आणि रंगभूमी - विश्वनाथ शिंदे, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे.
२०. मराठी गझल (१९२० ते १९८५) - डॉ. अविनाश कांबळे, निहारा प्रकाशन.
२१. गझल सुरेश भटानंतर - संपा. डॉ. राम पंडित, शब्दांजली प्रकाशन, नागपूर.
२३. गझल गाणी - राजा महाजन, गुरुदत्त प्रकाशन, जळगाव.
२४. आभाळ पंख - वा. न. सरदेसाई, इंद्रनील प्रकाशन, मुंबई.
२५. फर्मान - वा. ना. आंधळे, पॉपीलॉन प्रकाशन, पुणे.
२६. माझी कविता - वा. न. सरदेसाई, म.रा.सा.सं.मं. मुंबई.
२७. शेर गझल रूबया - राजा महाजन, गुरुदत्त प्रकाशन जळगाव.
२८. आत्मचरित्र मीमांसा - डॉ. आनंद यादव, मेहता पब्लिशिंग हाऊस, पुणे.
२९. चरित्र-आत्मचरित्र आणि आत्मकथन, वाङ्मय प्रकार : संकल्पना व स्वरूप - संपा अनंत वास्कर, अन्वय प्रकाशन
३०. अर्वाचीन मराठी काव्यमिमांसा - संपा. डॉ. राजेंद्र नाईकवाडे, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे.
३१. मराठी नाटक : स्वातंत्र्यकाळ - वि. भा. देशपांडे, दिलीपराज प्रकाशन, पुणे.
३२. कवितेविषयी - वसंत आबाजी डहाके, स्वरूप प्रकाशन, औरंगाबाद.
३३. आधुनिक मराठी कविता (तीन खंड) - प्रकाश देशपांडे-केजकर, स्वरूप प्रकाशन, औरंगाबाद.
३४. अविस्मरणीय चरित्र - आत्मचरित्र - नारायण भोसले, अथर्व पब्लिकेशन्स, जळगाव.
३५. मराठीतील आत्मचरित्र पर लेखन - उषा हस्तक, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे.
३६. रूजुवात - अशोक केळकर, लोकवाङ्मयगृह प्रकाशन, मुंबई.
३७. मराठी नाटक - नाटककार काळ आणि कर्तृत्व - डॉ. वि.भा.देशपांडे, दिलीपराज प्रकाशन, पुणे.
३८. चरित्र-चिंतन - द. ना. गोखले, मौज प्रकाशन गृह, मुंबई.
३९. मराठी नवकथा : रंग आणि रूप - डॉ. सुभाष पुलावळे, चिन्मय प्रकाशन, औरंगाबाद.
४०. स्त्री-लिखित मराठी कथा (१९५० ते २०१०) - संपा. अरूणा ढेरे, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे.
४१. स्त्री-लिखित मराठी कादंबरी (१९५० ते २०१०) - संपा. अरूणा ढेरे, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे.
४२. कथा : संकल्पना आणि समीक्षा - सुधा जोशी, मौज प्रकाशन, मुंबई.
४३. मराठी कथा विसावे शतक - के.ज.पुरोहित, सुधा जोशी, मॅजस्टिक प्रकाशन, मुंबई.
४४. मराठी कादंबरी - कुसुमावती देशपांडे, मुंबई मराठी साहित्य संघ, मुंबई

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ जळगाव
एम.ए. मराठी भाग - २
जून - २०१५-१६ पासून
अभ्यासपत्रिका क्र. ६ (MAR-232 & 242)
भाषाविज्ञान

अध्ययन-अध्यापनाची उद्दिष्टे

१. भाषेचे मानवी जीवनातील कार्य समजावून देणे.
२. भाषा अभ्यासाच्या विविध पद्धतींचा परिचय करून देणे.
३. भाषिक संदेशन प्रणालीचा व भाषानिर्मितीच्या प्रक्रियेचा परिचय करून देणे.
४. सामाजिक भाषा विज्ञान व भाषिक उपयोजन संदर्भात जाणीव विकसित करणे.

तृतीय सत्र (MAR-232)

भाषा विज्ञान परिचय

१. भाषा : स्वरूप, लक्षणे व संदेशन पद्धती तासिका १५
 - १.१. भाषा : स्वरूप व कार्य
 - १.२. भाषेची लक्षणे - आनुवंशिकता, सामाजिकता, चिन्हात्मकता, यादृच्छिकता, निर्मितीशीलता व रचनाधिष्ठता
 - १.३. भाषिक संदेशन प्रक्रिया - संदेशनाचे प्रकार - मानव व मानवेतर संदेशन.
२. भाषाविज्ञान व इतर अभ्यासक्षेत्र तासिका १०
 - २.१. भाषाविज्ञान - आंतरविद्या अभ्यासक्षेत्र
 - २.१.२. भाषाविज्ञान आणि मानववंश विज्ञान
 - २.१.२. भाषाविज्ञान आणि समाजशास्त्र : समाजभाषाविज्ञान
 - २.१.३. भाषाविज्ञान आणि मानसशास्त्र
 - २.१.४. भाषाविज्ञान आणि कोशविज्ञान
 - २.१.५. भाषाविज्ञान आणि बोली भूगोल
३. आधुनिक भाषाविज्ञानातील भाषा वैज्ञानिक व त्यांचे भाषिक सिद्धांत तासिका १०
 - ३.१. फेर्दिना द सोस्यूर - भाषिक व्यवस्था व भाषिक वर्तन सिद्धांत.
 - ३.२. व्यूमफिल्ड - संरचनावादी सिद्धांत
 - ३.३. नोमकी चॉम्सकी - रचनांतरणाचा सिद्धांत
 - ३.४. सपीर आणि बोर्फ - भाषिक सापेक्षतावादाचा सिद्धांत
४. भाषाकुल संकल्पना आणि मराठी भाषेची उत्पत्ती तासिका १०
 - ४.१. भाषाकुल संकल्पना : स्वरूप व वैशिष्ट्ये
 - ४.२. मराठी भाषेची पूर्वपिठीका
 - ४.३. मराठीची उत्पत्ती : कालखंड, कालनिश्चितीचे आधार
 - ४.४. यादव काळातील मराठी भाषेची जडणघडण

चतुर्थ सत्र (MAR-242)

समाजभाषा विज्ञान

५. समाजभाषाविज्ञान तासिका १५
 - ५.१. समाजभाषाविज्ञान : स्वरूप व वैशिष्ट्ये (समाज-भाषा-संस्कृती)
 - ५.१.१. भाषिक व्यवस्था व भाषिक वर्तन
 - ५.१.२. संदेशनात्मक क्षमता
 - ५.१.३. व्यवसायनिष्ठ भाषा
 - ५.१.४. स्त्रीयांची भाषा व पुरुषांची भाषा

६. प्रमाण भाषा व बोली भाषा	तासिका १०
६.१. बोली भाषा : स्वरूप व वैशिष्ट्ये	
६.२. प्रमाण भाषा : स्वरूप व वैशिष्ट्ये	
६.३. प्रमाण भाषा व बोली भाषा - साम्यभेद व उपयुक्तता	
७. भाषानिर्मितीचा सिद्धांत	तासिका १०
७.१. भाषा संपर्क : स्वरूप व कारण	
७.२. द्विभाषिकता व बहुभाषिकता	
७.३. पिजिन - संमिश्र भाषा - वैशिष्ट्ये व निर्मितीची कारणे	
७.४. क्रियॉल भाषा - वैशिष्ट्ये व निर्मितीची कारणे	
८. प्रादेशिक बोली	तासिका १०
८.१. वऱ्हाडी बोली : स्वरूप व वैशिष्ट्ये	
८.२. अहिराणी व तावडी बोली : स्वरूप व वैशिष्ट्ये	
८.३. आदिवासी पावरा बोली : स्वरूप व वैशिष्ट्ये	

संदर्भ ग्रंथ:

१. साहित्याची भाषा - भालचंद्र नेमाडे, साकेत प्रकाशन, औरंगाबाद.
२. अभिनव भाषाविज्ञान - डॉ. गं.ना. जोगळेकर, सुविचार प्रकाशन, पुणे
३. वर्णनात्मक भाषाविज्ञान - डॉ. लीला गोविलकर, आरती प्रकाशन, डॉंबिवली (पश्चिम)
४. मराठीचा भाषिक अभ्यास - डॉ. मु. श्री. कानडे
५. सुलभ भाषाविज्ञान - डॉ. द. दि. पुंडे, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे
६. भाषाविज्ञान परिचय - डॉ. मालशे, डॉ. पुंडे, डॉ. सोमण
७. मराठीचे वर्णनात्मक भाषाविज्ञान - डॉ. महेंद्र कदम, स्नेहवर्धन पब्लिशिंग हाऊस, पुणे.
८. अभिनव भाषाविज्ञान - गं. ना. जोगळेकर, सुविचार प्रकाशन, पुणे.
९. सुलभ भाषाविज्ञान - द. दि. पुंडे, स्नेहवर्धन, पुणे.
१०. आधुनिक भाषाविज्ञान : सिद्धांत आणि उपयोजन - मिलिंद मालशे, लोकवाङ्मयगृह, पुणे.
११. सामाजिक भाषाविज्ञान - डॉ. रमेश धोंगडे, दिलीपराज प्रकाशन, पुणे
१२. भारतीय भाषांचे लोकसर्वेक्षण - संपा. अरूण जाखडे, गणेश देवी, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे.
१३. भाषाविज्ञान : वर्णनात्मक आणि ऐतिहासिक - संपा. स. गं. मालशे, संजय प्रकाशन, पुणे
१४. सुबोध भाषाशास्त्र - प्र. न. जोशी, स्नेहवर्धन पब्लिशिंग हाऊस, पुणे
१५. भाषा विचार आणि मराठी भाषा - गं. ब. ग्रामोपाध्ये, व्हीनस प्रकाशन, पुणे
१६. भाषा आणि भाषाशास्त्र - श्री. न. गजेंद्रगडकर, व्हीनस प्रकाशन, पुणे
१७. भाषा आणि संस्कृती - ना. गो. कालेलकर, मौज प्रकाशन, मुंबई.
१८. ध्वनी विचार - ना. गो. कालेलकर, मौज प्रकाशन, मुंबई.
१९. भाषा : इतिहास आणि भूगोल - ना. गो. कालेलकर, मौज प्रकाशन, मुंबई.
२०. आधुनिक भाषा विज्ञान : संरचनावादी आणि सामान्य - संपा. कल्याण काळे, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे
२१. मराठीचे ऐतिहासिक भाषाशास्त्र - र. रा. गोसावी, स्नेहवर्धन पब्लिशिंग हाऊस, पुणे.
२२. वर्णनात्मक भाषाविज्ञान - संपा. डॉ. कल्याण काळे, अंजली सोमन
२३. समाजभाषा विज्ञान : बोलींचा अभ्यास - डॉ. सुधाकर चौधरी, अथर्व पब्लिकेशन्स, जळगाव.
२४. बोली भाषा-संशोधनाच्या नव्या दिशा-संपा.प्रा.डॉ.म.सु.पगारे, डॉ.आशुतोष पाटील, प्रशांत पब्लिकेशन्स, जळगाव.

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ जळगाव
एम.ए. मराठी भाग - २ जून - २०१५-१६ पासून
अभ्यासपत्रिका क्र. ७ (MAR-233 & 243)

साठोत्तरी मराठी वाङ्मयीन प्रवाह

अध्ययन-अध्यापनाची उद्दिष्टे

१. १९६० नंतर मराठी साहित्याशी निगडित असलेल्या राजकीय, सांस्कृतिक घटनांचा परिचय करून देणे.
२. १९६० नंतर मराठी साहित्यात निर्माण झालेल्या वाङ्मयीन प्रवाहांचा परिचय करून देणे.
३. साठोत्तरी मराठी साहित्यातील लेखकांच्या साहित्याकृतींचा परिचय करून देणे.
४. साठोत्तरी वाङ्मयीन प्रवाहातील दलित-ग्रामीण, प्रादेशिक, स्त्रीवादी इ. वाङ्मयीन वाटचालीचा परिचय करून देणे.
५. साठोत्तरी ख्रिश्चन व मुस्लिम साहित्य वाटचालीचा परिचय करून देणे.

तृतीय सत्र (MAR-233)

१. ग्रामीण साहित्य

तासिका १५

- १.१. ग्रामीण साहित्य म्हणजे काय?
- १.२. ग्रामीण साहित्य चळवळीचा आढावा (कथा, काव्य, कादंबरी)
- १.३. साहित्यकृती : १) 'पाडा' (कादंबरी) - अशोक कौतिक कोळी
२) हत्ती इलो (कविता) - अजय कांडर

२. दलित साहित्य

तासिका १५

- २.१. दलित साहित्य म्हणजे काय? स्वरूप व वैशिष्ट्ये
- २.२. दलित वाङ्मयीन प्रवाहातील कविता, आत्मकथने व वैचारिक वाङ्मयाचा परिचय
- २.३. साहित्यकृती : १) अनंत पैलूंचा सामाजिक योद्धा:
दलितेतरांसाठी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर (वैचारिक)- प्रा. डॉ. प्रल्हाद जी. लुलेकर
२) संदर्भ माझ्या जातीचे (कविता) - मिलिंद बागुल

३. स्त्रीवादी साहित्य

तासिका १५

- ३.१. स्त्रीवादी साहित्य प्रवाहाचा परिचय
- ३.२. साठोत्तरी प्रवाहातील प्रमुख स्त्री-साहित्यकारांच्या वाङ्मयाचा परिचय
- ३.३. साहित्यकृती : अनोळखी (कथासंग्रह) - विजया राजाध्यक्ष

चतुर्थ सत्र (MAR-243)

४. आदिवासी साहित्य

तासिका १५

- ४.१. आदिवासी साहित्य : स्वरूप, प्रवाह व वैशिष्ट्ये
- ४.२. आदिवासी वाङ्मयीन प्रवाहातील प्रमुख साहित्यकारांच्या वाङ्मयाचा परिचय
- ४.३. साहित्य कलाकृती : 'नवसा भिलीणचा एल्गार' (कथासंग्रह) - नजुबाई गावीत

५. मुस्लिम साहित्य

तासिका १५

- ५.१. मुस्लिम साहित्य : स्वरूप व वैशिष्ट्ये
- ५.२. मुस्लिम वाङ्मयीन प्रवाहातील प्रमुख साहित्यकारांच्या वाङ्मयाचा परिचय
- ५.३. साहित्य कलाकृती : 'व्यवहाराचा काळा घोडा' (कविता संग्रह) - अजीम नवाज राही

६. ख्रिश्चन साहित्य

तासिका १५

- ६.१. ख्रिश्चन साहित्य म्हणजे काय?
- ६.२. ख्रिश्चन वाङ्मयीन प्रवाहातील प्रमुख साहित्यकारांच्या वाङ्मयाचा परिचय
- ६.३. साहित्यकृती : 'सृजनाचा मळा' (ललित गद्य) - फादर फ्रन्सिस दिब्रिटो

संदर्भ ग्रंथः

१. अनंत पैलूंचा सामाजिक योद्धा: दलिततेरांसाठी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर - प्रा. प्रल्हाद लुलेकर, सायन पब्लि.पुणे.
२. अनोळखी - विजया राजाध्यक्ष, मॅजेस्टीक प्रकाशन, मुंबई.
३. संदर्भ माझ्या जातीचे - मिलिंद बागुल, साक्षात प्रकाशन, औरंगाबाद.
४. पाडा - अशोक कौतिक कोळी, शब्दालय प्रकाशन, श्रीरामपूर.
५. नवसा भिलीणचा एल्गार - नजुबाई गावीत, सुगावा प्रकाशन, पुणे.
६. व्यवहाराचा काळा घोडा - अजीम नवाज राही, प्रकाशक-लोकनाथ यशवंत, नागपूर.
७. सृजनाचा मळा - फादर फ्रन्सिस दिब्रिटो, राजहंस प्रकाशन, पुणे.
८. हत्ती इलो - अजय कांडर, शब्द पब्लिकेशन, मुंबई.
९. आदिवासी, मुस्लिम, ख्रिश्चन साहित्य मीमांसा - डॉ. श्रीपाल सबनीस, अनुबंध प्रकाशन, पुणे.
१०. सामाजिक परिवर्तन आणि मराठी साहित्य - संपा. डॉ. र. बा. मंचरकर, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे.
११. साठोत्तरी साहित्य प्रवाह भाग १ व २ - डॉ. प्रल्हाद लुलेकर, सायन प्रकाशन, मुंबई.
१२. साठोत्तरी मराठी वाङ्मयातील प्रवाह - डॉ. शरणकुमार लिंबोळे, दिलीपराज प्रकाशन, पुणे.
१३. साहित्याचे निकष बदलावी लागेल - डॉ. शरणकुमार लिंबोळे, दिलीपराज प्रकाशन, पुणे.
१४. ग्रामीण साहित्य : एक चिंतन - डॉ. द. ता. भोसले, मेहता पब्लिकेशन्स, पुणे.
१५. ग्रामीण साहित्य - रा. रं. बोराडे, साकेत प्रकाशन, औरंगाबाद.
१६. ग्रामीण साहित्य : स्वरूप आणि दिशा - वासुदेव मुलाटे, कैलास पब्लिकेशन, औरंगाबाद.
१७. स्वातंत्र्योत्तर मराठी कविता - संपा. सुषमा करोगल, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे.
१८. मुस्लिम मराठी साहित्य : स्वरूप आणि समीक्षा - डॉ. नसीम देशमुख, का.स.वाणी, धुळे.
१९. ग्रामीण साहित्य : स्वरूप आणि शोध - नागनाथ कोत्तापल्ले, स्वरूप प्रकाशन, औरंगाबाद.
२०. साहित्य : ग्रामीण आणि दलित - संपा. डॉ. ईश्वरनंदपुरे, विजय प्रकाशन, नागपूर.
२१. दलित साहित्य एक अभ्यास - अर्जून डांगळे, म.रा.सा.सं.मं. मुंबई.
२२. दलित वैचारिक वाङ्मय - डॉ. गंगाधर पानतावणे, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे.
२३. दस्तक (मुस्लिम मराठी प्रतिनिधीक कविता) - संपा. रफिक सूरज, दर्या प्रकाशन.
२४. निळी पहाट - रा. ग. जाधव, श्रीविद्या प्रकाशन, पुणे.
२५. साहित्याचे वर्तन आणि वर्तमान - डॉ. प्रल्हाद लुलेकर, साकेत प्रकाशन, औरंगाबाद.
२६. भंजनाचे भजन - डॉ. प्रल्हाद लुलेकर, शब्दालय प्रकाशन, श्रीरामपूर.
२७. गोमंतकातील ख्रिस्ती मराठी वाङ्मय शोध आणि बोध - डॉ. गंगाधर मोरजे, पद्मगंधा प्रकाशन.
२८. निर्मितीचे मूल्यांकन - डॉ. अक्षय घोरपडे, मुक्तारंग प्रकाशन, लातूर.
२९. पश्चिम खानदेशातील आदिवासी बोलीभाषांचा शब्दकोश - डॉ. पुष्पा गावीत, राजहंस प्रकाशन, धुळे.
३०. प्रातिनिधिक मराठी ग्रामीण कविता - संपा. प्रा. नवीन सोळंके-वसेकर, पवन प्रकाशन, परभणी.
३१. साहित्य : सर्जन आणि संदर्भ - केशव तुपे, कैलास पब्लिकेशन्स, औरंगाबाद.
३२. आदिवासी मराठी साहित्य: एक अभ्यास - डॉ. ज्ञानेश्वर वाल्हेकर, स्वरूप प्रकाशन, औरंगाबाद.
३३. दलित कविता आणि प्रतिमा - महेंद्र भवरे, लोकवाङ्मयगृह प्रकाशन, मुंबई.
३४. दलित आत्मकथा एक आकलन - डॉ. शरणकुमार लिंबोळे, दिलीपराज प्रकाशन, पुणे.
३५. मराठी ग्रामीण कवितेचा इतिहास - डॉ. कैलास सार्वेकर, मेहता पब्लिकेशन्स, पुणे.
३६. ग्रामीण वाङ्मयाचा इतिहास - डॉ. चंद्रकुमार नलगे, रिया पब्लिकेशन्स, कोल्हापूर.
३७. मराठी कादंबरी चिंतन आणि समीक्षा - चंद्रकांत बांदिवडेकर, मेहता पब्लिकेशन्स, पुणे.
३८. लक्षवेधी कादंबऱ्या - चंद्रकांत बांदिवडेकर, हर्मिस प्रकाशन, पुणे.
३९. आदिवासी साहित्य : नियतकालिकातील - डॉ. तुकाराम रोंगटे, डिंपल पब्लिकेशन्स, मुंबई.
४०. स्त्रीवाद आणि मराठी साहित्य - डॉ. वंदना महाजन, विजय प्रकाशन, नागपूर.
४१. स्त्रीवाद : साहित्य आणि संस्कृती - डॉ. अरूणा देशमुख, आकांक्षा प्रकाशन, नागपूर.
४२. संक्षिप्त मराठी वाङ्मय कोश खंड २ व ३ - संपा. जया दडकर व इतर, ग.रा.भटकळ फाउंडेशन, मुंबई.
४३. स्त्रीवाद आणि समाजपरिवर्तन - डॉ. वंदना महाजन, अथर्व पब्लिकेशन्स, जळगाव.
४४. साठोत्तरी मराठी साहित्यप्रवाह : विविधता आणि वेगळेपण - डॉ. मनोहर सुरवाडे, सुगम प्रकाशन, नागपूर.
४५. १९६० नंतरची स्थितीगती आणि साहित्यातील नवे प्रवाह - आनंद यादव, मेहता पब्लिशिंग हाऊस, पुणे.
४६. डॉ. श्रीपाल सबनीस यांची विद्रोही काव्यसमीक्षा - संपा. डॉ. जितेंद्र गिरासे, अथर्व प्रकाशन, जळगाव.

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ जळगाव
एम.ए. मराठी भाग - २
जून - २०१५-१६ पासून
अभ्यासपत्रिका क्र. ८ (MAR-234 A & 244 A)
लोकसाहित्य आणि खानदेशी लोकसाहित्य

अध्ययन-अध्यापनाची उद्दिष्टे

१. लोकसाहित्याचे स्वरूप समजून घेणे.
२. लोकसाहित्य : अन्य ज्ञानशाखा, परस्पर संबंध समजून घेणे.
३. लोकसाहित्याभ्यासाची नवी दिशा व उपयुक्तता जाणून घेणे.
४. लोकसाहित्याचे लोककथा, लोकगीत, लोकपरंपरा, लोकसंगीत या घटकांचा परिचय करून देणे.
५. खानदेशातील लोकसाहित्य परंपरा व जाणिवांचा परिचय करून देणे.

तृतीय सत्र (MAR-234 A)

लोकसाहित्य

घटक विश्लेषण

१. लोकसाहित्याची संकल्पना

तासिका १५

- १.१. लोकसाहित्य : व्याख्या व स्वरूप
- १.२. लोकसाहित्याचे प्रयोजन
- १.३. लोकसाहित्य : सामाजिक आणि सांस्कृतिक जीवनाशी असलेले अनुबंध
- १.४. लोकसाहित्य व अन्य ज्ञानशाखा अनुबंध व परस्पर संबंध
इतिहास, पुरातत्व, मानववंशशास्त्र, धर्मशास्त्र, दैवतकथाशास्त्र इ.

२. लोकसाहित्याच्या अभ्यासाचे विविध संप्रदाय

तासिका १५

- २.१. लोकसाहित्याच्या अभ्यासाची भारतीय परंपरा
- २.२. लोकसाहित्याचे संप्रदाय (भाषाशास्त्रीय, निसर्गरूपवादी, भ्रान्तकल्पनावादी, हेतूकथावादी, मानसशास्त्रीय संप्रदाय)
- २.३. लोकसाहित्याच्या आधुनिक विश्लेषण पद्धती - वर्णनात्मक, तुलनात्मक, संरचनात्मक इत्यादी
- २.४. लोकसाहित्य अभ्यासकाने पाळावयाची पथ्ये व अभ्यासातील अडचणी

३. लोकसाहित्य वाङ्मय प्रकाराचा परिचय

तासिका १५

- ३.१. लोककथा - स्वरूप, व्युत्पत्ती संबंधी विचार
प्रकार - दैवतकथा, अद्भूतकथा, दंतकथा आणि प्राणीकथा
- ३.२. लोकगीते : स्वरूप, आशय
प्रकार - स्त्रीगीते, सणोत्सवाची गाणी, संस्कार गीते (लग्न, पाचवी, बारसे इ.)
- ३.३. लोकनाट्य - स्वरूप व परंपरा
प्रकार - तमाशा, लळित, दशावतार व वाघ्या-मुर्ळी इ.

चतुर्थ सत्र (MAR-244 A)

खानदेशी लोकसाहित्य

४. खानदेशची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी

तासिका १५

- ४.१. खानदेश भौगोलिक क्षेत्र, सांस्कृतिक इतिहास
- ४.२. खानदेशातील लोकजीवन परंपरा व बोली
- ४.३. अहिराणीची पूर्वपीठिका.
- ४.४. अहिराणी लोकसाहित्य स्वरूप व वैशिष्ट्ये

५. खानदेशी लोकसाहित्याचे प्रकार

तासिका १५

- ५.१. अहिराणी लोकगीते-स्वरूप
प्रकार - विवाहविषयक, लोकदेवताविषयक, सण-उत्सवाची, जात्यावरील ओव्या इ.
- ५.२. अहिराणी लोककथा : स्वरूप व वैशिष्ट्ये
- ५.३. अहिराणी म्हणी, वाक्यप्रचार, उखाणे : वाङ्मयीन व सांस्कृतिक वैशिष्ट्ये.

६. खानदेशातील लोकरंगभूमी आणि आदिवासी लोकसाहित्य

तासिका १५

- ६.१. लोकरंगभूमीचे प्रकार व वैशिष्ट्ये
 - ६.१.१. खानदेशातील तमाशा
 - ६.१.२. खानदेशातील गोंधळ परंपरा
 - ६.१.३. खानदेशातील वही गायन
- ६.२. खानदेशातील आदिवासी लोकसाहित्य
 - ६.२.१. आदिवासी साहित्याची वैशिष्ट्ये
 - ६.२.२. आदिवासी लोकगीते - लोकपरंपरा
 - ६.२.३. आदिवासी लोकदेवता

संदर्भ ग्रंथ:

१. लोकसाहित्याचे स्वरूप - डॉ. प्रभाकर मांडे, गोदावरी प्रकाशन, औरंगाबाद.
२. लोकसाहित्याचे अंतःप्रवाह - डॉ. प्रभाकर मांडे, गोदावरी प्रकाशन, औरंगाबाद.
३. लोकसाहित्य स्वतंत्र क्षेत्रीय अभ्यास - डॉ. गंगाधर मोरजे, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे.
४. लोकसाहित्य सिद्धांत आणि रचना प्रकारबंध - डॉ. गं. ना. मोरजे, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे.
५. लोकसाहित्याची मीमांसा - डॉ. विश्वनाथ शिंदे, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे.
६. साहित्य लोक, ग्रामीण आणि दलित, खंड १ - डॉ. म. सु. पगारे, दिलीपराज प्रकाशन, पुणे.
७. अहिराणी लोकसाहित्य दर्शन (सण आणि उत्सव)- कृष्णा पाटील, मेहता प्रकाशन, पुणे.
८. खानदेशी अहिराणी लोककथा - डॉ. बी.एन.पाटील, प्रशांत पब्लिकेशन्स, जळगाव
९. अहिराणी लोकगीतातील लोकतत्व, इहवाद आणि लोकभाषा - डॉ. म. सु. पगारे, प्रशांत पब्लिकेशन्स
१०. लोकसाहित्य शोध आणि समीक्षा : रा. चिं. ढेरे, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे.
११. भिल्ल्यांच्या वाग्वैभव - संपा. विजया सोनार, गोदावरी प्रकाशन, औरंगाबाद.
१२. खानदेशातील लोकदेवता : कानबाई - डॉ. पुष्पलता करनकार, गोदावरी प्रकाशन
१३. खानदेशातील अहिराणी स्त्रीगीते - डॉ. उषा सावंत, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे.
१४. देहवाली साहित्य - संपा. चामुलाल राठवा, साहित्य अकादमी प्रकाशन, दिल्ली.
१५. ढोल विशेषांक (पावरा, देहवाली, अहिराणी) भाषा संशोधन प्रकाशन केंद्र, बडोदा
१६. अहिराणी लोकसाहित्य दर्शन खंड २ (नाती गोती) - कृष्ण पाटील, म.रा.सा.स.मं. मुंबई.
१७. मराठीचे लोकनाट्य तमाशा: कला आणि साहित्य - नामदेव व्हटकर, अजब पब्लिकेशन्स, कोल्हापूर.
१८. लोकसाहित्य व लोकसंस्कृती - डॉ. विद्या व्यवहारे, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे.
१९. महाराष्ट्रातील आदिवासी मराठी साहित्य : एक शोध - डॉ. माहेश्वरी गावीत, दास्ताने रामचंद्र आणि कंपनी
२०. अहिराणी वाग्वैभव - अभिमन्यू पाटील, गांधलीकर, कस्तुरी प्रकाशन, अमळनेर
२१. अहिराणी म्हणी व वाक्यप्रचार - डॉ. ज्ञानेश्वर सूर्यवंशी, अक्षय प्रकाशन, पुणे.
२२. आदिवासी संस्कृती : भाषा आणि साहित्य - डॉ. पुष्पा गावीत, अथर्व पब्लिकेशन्स
२३. मौखिक वाङ्मयाची परंपरा : स्वरूप आणि भवितव्य - डॉ. प्रभाकर मांडे, गोदावरी प्रकाशन, औरंगाबाद.
२४. तमाशा : कला आणि जीवन - डॉ. सुनिल चंदनशिखे, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे.
२५. तमाशा : कला आणि कलावंत - डॉ. मिलिंद कसबे, सुगावा प्रकाशन

२६. खानदेशचा सांस्कृतिक इतिहास (खंड १ ते ५) - डॉ. मु. ब.शहा, का.स.वाणी प्रगत अध्ययन संस्था, धुळे.
२७. पश्चिम खानदेशातील आदिवासी लोकसाहित्य - डॉ. पुष्पा गावीत, प्रशांत पब्लिकेशन्स, जळगाव.
२८. खानदेश आणि विदर्भ : सीमा प्रदेशातील लोकसाहित्य - डॉ. वासुदेव वले, अथर्व पब्लिकेशन्स, जळगाव.
२९. लोकप्रज्ञा : आविष्कार आणि स्वरूप - संपा.प्रा.डॉ. बाळकृष्ण कवठेकर, प्रा.डॉ. ला.का.मोहरीर
३०. खानदेशातील म्हणी (वर्गीकरणात्मक) - डॉ. रमेश सूर्यवंशी, 'अभ्यासिका', कन्नड, जि.औरंगाबाद.
३१. बोली आणि प्रमाण भाषा (अहिराणी) - डॉ. रमेश सूर्यवंशी, 'अभ्यासिका', कन्नड, जि.औरंगाबाद.
३२. लोकसाहित्य आणि अभ्यासविषय (खानदेशी) - डॉ. रमेश सूर्यवंशी, 'अभ्यासिका', कन्नड, जि.औरंगाबाद.
३३. खानदेशी लोकसंस्कृती व लोकधारा - शैलजा करोडे, पद्मश्री प्रकाशन, सावदा.
३४. मन्हं गोत - शंकुतला पाटील, रोटवदकर, झरोका पब्लिकेशन्स, जळगाव.
३५. महाराष्ट्रातील आदिवासींचे लोकसाहित्य - डॉ. सौ. शैलजा देवगांवकर, श्री साईनाथ प्रकाशन, नागपूर.
३६. पावरा समाज व संस्कृती - डी. जी. पाटील, भाषा संशोधन केंद्र, बडोदे.
३७. खानदेशातील वही वाङ्मय - शालिनी नारखेडे, गोदावरी प्रकाशन, औरंगाबाद.
३८. अहिराणी लोकसंस्कृती - डॉ. सुधीर देवरे, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे.
३९. अहिराणी लोकवाङ्मयाचा इतिहास - डॉ. बापूराव देसाई, मधुराज पब्लिकेशन्स.
४०. खंडोबाचे जागरण - डॉ. प्रकाश खांडगे, लोकवाङ्मयगृह प्रकाशन, मुंबई.
४१. लोकसाहित्य : लोकतत्त्व, इहतत्त्व - डॉ. किसन पाटील, कस्तुरी प्रकाशन, अमळनेर.
४२. भंडार - बुका - डॉ. प्रकाश खांडगे, मैत्रेय प्रकाशन, मुंबई.
४३. तमाशातील सोंगाड्या - भि. शि. शिंदे, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे.
४४. जाती जमातींचे लोकसाहित्य - डॉ. पंजाब पुंडकर, विजय प्रकाशन, नागपूर.
४५. गोंधळ्याचे लोकसाहित्य - डॉ. धोंडीराम वाडकर, स्वरूप प्रकाशन, औरंगाबाद.
४६. खानदेशातील लोककथा - यादव भिवसन पाटील, गोदावरी प्रकाशन, औरंगाबाद.
४७. लोकसाहित्य संशोधन - डॉ. भास्कर शेळके, जुन्नर (बारव) पुणे.
४८. लोकसाहित्य आकलन आणि आस्वाद - डॉ. शंकर राऊत, स्वरूप प्रकाशन, औरंगाबाद.
४९. मराठी लोकगीत - डॉ. शरद व्यवहारे, किर्ती प्रकाशन

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ जळगाव
एम.ए. मराठी भाग - २
जून - २०१५-१६ पासून
पर्यायी पेपर

अभ्यासपत्रिका क्र. ८ (MAR-234 B & 244 B)
खानदेशातील मराठी साहित्य

अध्ययन-अध्यापनाची उद्दिष्टे

१. खानदेशातील मराठी साहित्य वाटचाल अभ्यासणे.
२. खानदेशातील विविध साहित्य प्रकार अभ्यासणे.
३. खानदेशातील प्रमुख साहित्यिकांची वाङ्मयीन कामगिरी.
४. खानदेशी मराठी साहित्य व वाङ्मयीन चळवळी.

तृतीय सत्र (MAR-234 B)

खानदेशातील कथा व काव्य

घटक विश्लेषण

१. खानदेशातील काव्य परंपरा

तासिका ०५

- १.१. खानदेशातील कवितेची वाटचाल (स्वातंत्र्यपूर्व - स्वातंत्र्योत्तर)
- १.२. खानदेशातील प्रमुख कवींचे काव्यलेखन
- १.३. निवडक कवींच्या कविता

तासिका १५

कवी

१. गणेश कुडे	२. नीळकंठ महाजन
३. सुशील पगारिया	४. मधु पांढरे
५. एकनाथ देशमुख	६. भगवान भटकर
७. महेंद्र भास्करराव पाटील	८. शशिकांत हिंगोणेकर
९. किसन पाटील	१०. रावसाहेब कुवर
११. नंदकुमार जगधने	१२. कमलाकर देसले

२. खानदेशातील कथा

तासिका १०

- २.१. खानदेशातील कथेची वाटचाल (स्वातंत्र्यपूर्व - स्वातंत्र्योत्तर)
- २.२. खानदेशातील साठोत्तरी कालखंडातील प्रमुख कथाकार
- २.३. निवडक कथाकारांच्या कथा

तासिका १५

कथाकार

१. रा. शें. साळुंखे	२. प्रल्हाद खरे
३. सुभाष अहिरे	४. संजीव गिरासे
५. दीपध्वज कोसोदे	६. अ. फ. भालेराव
७. संजीवकुमार सोनवणे	८. गोकुळ बागुल
९. नारायण शिरसाळे	१०. जगदीश पाटील
११. विजय सपकाळे	१२. स. सो. सुतार

चतुर्थ सत्र (MAR-244 B)

खानदेशातील कादंबरी, नाटक व इतर साहित्यप्रकार

३. खानदेशातील कादंबरी वाङ्मय

तासिका १५

- ३.१. खानदेशातील कादंबरी वाङ्मयाची वाटचाल
- ३.२. खानदेशातील प्रमुख कादंबरीकारांचा परिचय
- ३.३. कादंबरी : खोप्यामधी खोपा - प्रकाश सपकाळे

४. खानदेशातील नाटक परंपरा

तासिका १५

- ४.१. खानदेशातील नाटकाची वाटचाल
- ४.२. खानदेशातील प्रमुख नाटककार व नाटके
- ४.३. नाटक : प्रतिकार - अनिल सोनार, लोकवाङ्मयगृह प्रकाशन

५. खानदेशातील स्फुट लेखन

तासिका १५

- ५.१. खानदेशातील खंडकाव्य : चंद्रास्त - प्र. श्रा. चौधरी
- ५.२. खानदेशातील बालवाङ्मय : मन्हा मामाना गावले जाऊ - आबा महाजन
- ५.३. खानदेशातील चरित्रवाङ्मय : स्क्रिझोफ्रेनिया - दिवाकर श्रावण चौधरी

ग्रंथ व संदर्भ ग्रंथ:

१. खोप्यामधी खोपा - प्रकाश सपकाळे, सुनंदा प्रकाशन, अकोला.
२. खानदेशचे काव्यविश्व - संपा. अशोक कोतवाल/शशिकांत हिंगोणेकर, सुविद्या प्रकाशन, पुणे
३. खानदेशची काव्यधारा - संपा. एल. जी. सोनवणे, प्रशांत पब्लिकेशन्स, जळगाव.
४. काव्यसुधा - संपा. डॉ. शिरीष पाटील, प्रशांत पब्लिकेशन्स, जळगाव.
५. डॉ. श्रीपाल सबनीस प्रणित प्रतिभा - संगम - संपा. संजय वाघ, प्राजक्ता प्रकाशन, नाशिक.
६. रूपान्वय - डॉ. रवींद्र भास्करराव पाटील, जीम कम्युनिकेशन अँड पब्लिकेशन्स, कोल्हापूर.
७. नव्वदोत्तर कवितेचे रूप - डॉ. किसन पाटील, कस्तुरी प्रकाशन, अमळनेर.
८. निवडक कथा - संपा. डॉ. शिरीष पाटील, प्रशांत पब्लिकेशन्स, जळगाव.
९. काव्यरत्नावली - उमवि जळगाव, म.रा.वि.ग्रं.मंडळ, नागपूर.
१०. कविता खानदेशची - संपा. मंगेश काळे, अमृत प्रकाशन, जळगाव.
११. शब्दालय - खानदेश साहित्य विशेषांक - अतिथी संपा. अशोक कोतवाल, शब्दालय प्रकाशन, श्रीरामपूर.
१२. काव्यरत्नावली : खानदेशचे एक लेणे - शकुंतला आठवले, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे.
१३. नव्या गद्यशैलीची नोंद - डॉ. किसन पाटील, प्रशांत पब्लिकेशन्स, जळगाव.
१४. ओळखी अनोळखी - एकनाथ देशमुख, राजेश भारती प्रकाशन, जामनेर.
१५. भूमिका - डॉ. रवींद्र भास्करराव पाटील, जीम कम्युनिकेशन अँड पब्लिकेशन्स, कोल्हापूर.
१६. गावाच्या आकाशवती एक आकलन - प्रा. महेंद्र सोनवणे, अथर्व पब्लिकेशन्स, जळगाव.
१७. रूची अभिरूची (संशोधनपर लेख संग्रह) - डॉ. श.रा. राणे, जळगाव.
१८. मी समीक्षा आणि नेमाडे वगैरे - चंद्रकांत भंडारी, वीणा प्रकाशन, जळगाव.
१९. उगवतीची अक्षरे - संपादक नरेंद्र खैरनार, वैशाली खैरनार, आपण पब्लिकेशन, जळगाव.
२०. पंचनामा - दीपध्वज कोसोदे, सुविद्या प्रकाशन, पुणे.
२१. समकालीन - राजा महाजन, गुरुदत्त प्रकाशन, जळगाव.
२२. गझल गाणी - राजा महाजन, गुरुदत्त प्रकाशन, जळगाव.
२३. मन्हा मामाना गावले जाऊ - आबा महाजन, अथर्व पब्लिकेशन्स, जळगाव.
२४. गर्भारगान - मधु पांडरे, प्रफुल्ल प्रकाशन, पहर (जळगाव)
२५. चंद्रास्त - प्र. श्रा. चौधरी, रसयात्रा प्रकाशन, जळगाव.
२६. मागे राहिलेल्या कविता - भगवान भटकर, अरूवेला प्रकाशन, हिंगोली.
२७. प्रतिकार - अनिल सोनार, लोकवाङ्मयगृह प्रकाशन, पुणे.
२८. स्क्रिझोफ्रेनिया - दिवाकर चौधरी, पेग्विन प्रकाशन, दिल्ली.
२९. कविता दीक्षेच्या - महेंद्र भास्करराव पाटील, शब्दालय प्रकाशन, श्रीरामपूर.
३०. हा घोडा हे मैदान - नीळकंठ महाजन, शिल्प प्रकाशन, जळगाव.
३१. पहाट - नीळकंठ महाजन, जळगाव., नीलकमल प्रकाशन, जळगाव.
३२. मनवृंदावन, केशर, पाकळ्या (कविता संग्रह) - सुशील पगारिया, क्रांती प्रकाशन, जळगाव.
३३. शिदोरी (कवितासंग्रह) - किसन पाटील, कस्तुरी प्रकाशन, अमळनेर.
३४. शेष - अवशेष - नंदकुमार जगधने, अमृत प्रकाशन, जळगाव.
३५. अंधारवड - किसन पाटील, मयूर प्रकाशन, रावेर.
३६. नातं - विजय सपकाळे, महाजन पब्लिकेशन्स, पुणे.
३७. आभाळाचं दान - गणेश कुडे, चेतश्री प्रकाशन, अमळनेर
३८. भूक (कथासंग्रह) - नारायण शिरसाळे, वीणा प्रकाशन, जळगाव.
३९. खानदेश भूमी : साहित्य आणि साहित्यिक - डॉ. प्रभावती महाजन, प्रज्ञा-प्रबोध प्रकाशन, सांगली.
४०. गहिरवरलेला पाऊस - रावसाहेब कुवर, विशाखा प्रकाशन, साक्री.
४१. काळाचा जरासा घास - कमलाकर देसले, कुसुमाग्रज प्रकाशन, नाशिक.
४२. भादवा - संजीवकुमार सोनवणे, सुगावा प्रकाशन, पुणे.

